

کارشناس «آتیه‌نو» به پرسش‌های شرکای اجتماعی پاسخ می‌دهد

انتقال سوابق بیمه‌ای برای افزایش مستمری بازماندگان

گزارش

سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین سازمان بیمه‌گر کشور با جامعه عظیمی از مخاطبان در ارتباط است که غالباً با قواعد و قوانین این سازمان بزرگ آشنایی کافی ندارند. «آتیه‌نو» تلاش

- بهره‌مندی توانان از مستمری بازماندگان و بیمه زنان خانه‌دار
- پرداخت هزینه دریافت حنجره مصنوعی در سال ۱۴۰۳
- انتقال سوابق دولتی و بهره‌مندی هم‌زمان از بیمه اختیاری
- غرامت دستمزد ایام بیماری برای کارگران ساختمانی

احمد فاضلی

کارشناس سازمان تأمین اجتماعی

پدرم که بیمه‌شده رانندگان است مدتی می‌شود با قرار تأمین بازداشت موقت در زندان به سر می‌برد. آیا در این مدت بیمه رانندگی او باطل شده و پرداخت حق بیمه رانندگان برای او امکان‌پذیر نیست؟

راننده درون‌شهری و برون‌شهری که طبق قانون بیمه اجتماعی رانندگان بیمه شده، اگر به علت قرار تأمین بازداشت موقت مدتی را در زندان به سر می‌برد، چنانچه کارت هوشمند و یا پروانه فعالیت رانندگی او دارای اعتبار است کماکان مشمول قانون مذکور بوده و پس از استعلام تاریخ اعتبار مجوز رانندگی از مراجع صادرکننده مربوطه، دریافت حق‌بیمه مربوطه امکان‌پذیر است. اما در مواردی که براساس آرای قطعی محاکم قضایی این قبیل رانندگان به محرومیت از حقوق اجتماعی محکوم شوند به‌رغم اعتبار کارت مجوز رانندگی، از شمول قانون بیمه اجتماعی رانندگان خارج می‌شوند.

بیمه‌پرداز اجباری شاغل در یک شرکت تولیدی هستم. قبل از عضویت در صندوق تأمین اجتماعی، عضو صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر بودم و چندسال سابقه پرداخت حق‌بیمه در صندوق مذکور را دارم. آیا می‌توانم سوابق بیمه صندوق کشاورزان را به صندوق سازمان تأمین اجتماعی انتقال دهم؟

بله، انتقال سابقه مذکور بلامانع است. البته باید یادآور شد که طبق دستورالعمل مربوطه اگر سابقه پرداخت حق‌بیمه در صندوق مقصد (تأمین اجتماعی) نزد آخرین کارگاه کمتر از شش ماه باشد احراز اشتغال متقاضی در زمان درخواست انتقال کسور بازنشستگی از صندوق مذکور به تأمین اجتماعی در صورت تأیید توسط بازرسی تحقیقی امکان‌پذیر است.

قرارداد باطله‌برداری و استخراج در معدن سرب منطقه انگوران را با واگذارنده کار منعقد کرده‌ایم. با توجه به اینکه تأمین ماشین‌آلات و دستگاه‌های حفاری و مصالح اختصاصی به‌عهده پیمانکار است، حق بیمه قرارداد به چه میزان است؟

در قراردادهای باطله‌برداری و استخراج و تولید مواد معدنی اگر تأمین و نگهداری و تجهیزات مورد نیاز مثل دامپتراکت و دستگاه‌های حفاری و مصالح اختصاصی مثل دینامیت و انفو به عهده و هزینه پیمانکار است، با اعمال میزان حق‌بیمه مقرر در ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی به نسبت مزد از کل کارانجام یافته، حق‌بیمه کارکنان شاغل در قرارداد به مأخذ ۴٫۵ درصد ناخالص کارکرد محاسبه می‌شود.

پیمانکاری شرکت ساختمانی، برای ساخت درمانگاه قراردادی با یک مؤسسه خصوصی منعقد کرده است. در دوره اجرای قرارداد ضمن ارسال صورت‌مزد و حقوق کارکنان شاغل در پروژه، حق‌بیمه‌های مربوطه نیز پرداخت شده است. با این حال شعبه تأمین اجتماعی براساس ضرایب مربوطه، بابت مانده‌بدهی قرارداد، پیمانکار را بدهکار کرده و در صورت تحساب بدهی برآوردی ابلاغی به پیمانکار، صرفاً اصل حق‌بیمه با بیمه‌بیکاری (و بدون جریمه) اعلام شده است. در مهلت قانونی ۳۰ روزه نه‌اعتراضی صورت گرفته و نه حق‌بیمه پرداخت شده، اما برای دریافت بقیه مطالبات از واگذارنده کار، در مراجعه به شعبه تأمین اجتماعی جهت پرداخت مانده‌بدهی و اخذ مفاصاحساب، جریمه عدم پرداخت حق‌بیمه نیز از پیمانکار وصول شده در حالی که در صورت تحساب برآوردی اولیه جریمه‌ای در نظر گرفته نشده بود؛ علت چیست؟

برعکس کارفرمایان کارگاه‌های مشمول بیمه اجباری که در صورتحساب برآوردی آن‌ها حسب مورد، جریمه عدم ارسال لیست و عدم پرداخت حق‌بیمه محاسبه و منظور می‌شود، در قراردادهای پیمانکاری چنانچه پیمانکار ضمن ارسال لیست، حق‌بیمه کارکنان شاغل در قرارداد را پرداخت می‌کند، پس از محاسبه حق‌بیمه قرارداد طبق مقررات مربوطه، در صورت وجود مانده‌بدهی بابت اصل حق‌بیمه و بیمه بیکاری، در محاسبه اولیه بدهی برآوردی، جریمه تأخیر تأدیه محاسبه نمی‌شود. چنانچه بعد از ابلاغ مانده‌بدهی، پیمانکار ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ، بدهی را پرداخت نکند مثل پیمانکاری شما، برای هرامه تأخیر به میزان ۲درصد مشمول جریمه تأخیر پرداخت حق‌بیمه می‌شود.

در یکی از شماره‌های سال قبل نشریه، اعلام شده که طبق تفاهم‌نامه بین سازمان تأمین اجتماعی و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، داوطلبان جمعیت هلال احمر با معرفی نهاد مذکور، می‌توانند در قالب بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بر مبنای حداقل دستمزد سال مربوطه بیمه شوند. سؤال این است اگر هلال احمر من را برای بیمه‌شدن معرفی کند می‌توانم دستمزد کسر حق‌بیمه را بیش از حداقل دستمزد انتخاب کنم؟

خیر، چون طبق تفاهم‌نامه مذکور، حق‌بیمه ماهانه بیمه‌شدگان معرفی شده، توسط جمعیت هلال احمر پرداخت می‌شود، طبق توافقات صورت گرفته بین دو نهاد فوق‌الذکر، باید قرارداد مشاغل آزاد بیمه‌شدگان صرفاً با حداقل دستمزد سال مربوطه تنظیم شود.

در یک پروژه راه‌سازی طرح عمرانی مشغول به کار بودم. با توجه به اینکه این پروژه دارای چند مرحله است، بعد از اتمام مرحله اول از کار برکنار شده‌ام. آیا می‌توانم از مقرری بیمه بیکاری استفاده کنم؟

خیر، افراد شاغل در کارهای فصلی که در پایان فصل کار بیکار می‌شوند، همچنین کارگران شاغل در کارهای با ماهیت غیردائمی مثل پروژه‌ها و فعالیت‌های عمرانی، اگر در پایان کار پروژه و یا اتمام بخشی از کار (مثل شما) به علت عدم نیاز بیکار شوند مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری قرار نمی‌گیرند.

چند سال در یک کارگاه مکانیکی کار می‌کردم. اخیراً به علت مشکلات جسمی با گرفتن کلیه حقوق و مزایا و سنوات با کارفرما تسویه حساب کرده و با کارفرما قطع رابطه کرده‌ام. با توجه به اینکه هم‌اکنون بیکار هستم آیا می‌توانم از مقرری بیمه بیکاری استفاده کنم؟

خیر، اولین شرط دریافت مقرری بیمه بیکاری این است که بیکاری بیمه‌شده بدون میل و اراده او باشد، لذا اگر بیمه‌شده ضمن سازش با کارفرما و گرفتن کلیه حقوق و مزایای متعلقه از کار برکنار شود مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری نمی‌شود.

قبلاً بیمه‌شده کارگاه تراشکاری بودم که به علت اخراج، یک سال مقرری بیمه بیکاری برای من برقرار شده است. شش ماه آن را دریافت کرده‌ام و در ادامه متوجه شدم که مقرری من قطع شده است. با توجه به اینکه اخیراً اداره کار شغل تراشکاری در کارگاه دیگری را به من پیشنهاد کرده بود (که به علت بعد مسافت و مشکل رفت‌وآمد از قبول آن خودداری کرده‌ام) آیا قطع مقرری در ارتباط با این موضوع است؟

– بله، طبق بند (ج) ماده (۸) قانون بیمه بیکاری و بخشنامه‌های صادره، یکی از موارد قطع بیمه بیکاری این است که بیمه‌شده از قبول شغل تخصصی خود و یا شغل مشابه پیشنهادی اداره کار، جهت اشتغال مجدد خودداری کند.

شوهرم مدت شش سال عضو رسمی نیروی انتظامی بوده و مدتی پیش فوت کرده است. آیا می‌توانم خودم را بیمه زنان خانه‌دار کنم و سپس نسبت به انتقال سوابق بیمه همسرم از نیروی انتظامی به سازمان تأمین اجتماعی اقدام کنم تا بعد از بازنشستگی یا از کارافتادگی از مستمری بیشتر سازمان تأمین اجتماعی برخوردار شوم؟

خیر، طبق قانون جدید نقل و انتقال سوابق بیمه یا کسور بازنشستگی بین صندوق‌های بازنشستگی مصوب سال ۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی، بازماندگان به شرطی می‌توانند نسبت به انتقال سوابق بیمه متوفی اقدام کنند که متوفی متعاقب قطع رابطه استخدامی با دستگاه متبوع و خروج از عضویت صندوق قبلی در زمان حیات خود بیمه‌پرداز سازمان تأمین اجتماعی شده باشد.

بیمه‌شده کارگر ساختمانی هستم. پدرم که ۶۱ سال سن دارد و به تبع من تحت پوشش تأمین اجتماعی است، عمل جراحی حنجره انجام داده و پزشک معالج برای او حنجره مصنوعی تجویز کرده است. آیا سازمان تأمین اجتماعی در خصوص پرداخت هزینه مذکور برای بیمه‌شدگان کارگر ساختمانی و افراد تحت تکفل آن‌ها تعهدی بر عهده دارد؟

بله، یکی از تعهدات سازمان تأمین اجتماعی در قبال بیمه‌پردازان قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی و افراد تبعی آن‌ها، پرداخت هزینه کمک وسایل پزشکی پروتز و اروتز را در بر می‌گیرد. یکی از این وسایل حنجره مصنوعی است که پس از تأیید در شورای پزشکی تأمین اجتماعی به میزان ۴۹ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال به بیمه‌شده اصلی پرداخت می‌شود.

قبلاً هشت سال در یک دستگاه دولتی شاغل و استخدام کشوری بودم. مدتی است خودم را باز خرید کرده‌ام. آیا می‌توانم ابتدا سوابق دولتی را به صندوق تأمین اجتماعی انتقال دهم و سپس خودم را بیمه اختیاری کنم؟

خیر، طبق دستورالعمل مربوطه شرط بیمه‌پردازی در سازمان تأمین اجتماعی در مقطع ارائه درخواست انتقال سوابق از سایر صندوق‌ها به صندوق سازمان تأمین اجتماعی الزامی است. به عبارت دیگر اول باید بیمه‌پرداز تأمین اجتماعی شوید و سپس نسبت به انتقال سوابق قبلی خود اقدام کنید.

در یکی از شماره‌های نشریه اعلام شد که در طرح‌های عمرانی اگر پیمانکار اصلی بخشی از اجرای عملیات قرارداد را به پیمانکار فرعی واگذار کند، مفاصاحساب پیمانکار فرعی بدون مطالبه و وصول حق‌بیمه طبق ضریب صادر شده و موقع صدور مفاصاحساب پیمانکار اصلی، کارکرد پیمانکار فرعی از کارکرد پیمانکار اصلی کسر نشده و حق‌بیمه پیمانکار اصلی براساس مبلغ ناخالص کل کارکرد محاسبه می‌شود. آیا این روش در خصوص قراردادهای غیر عمرانی که بخشی از عملیات به پیمانکار فرعی واگذار شود نیز صدق می‌کند؟

خیر، در قراردادهای منعقد خارج از طرح‌های عمرانی، اگر پیمانکار اصلی قسمتی از عملیات را به پیمانکار فرعی واگذار کند، حق‌بیمه کارکنان شاغل در قرارداد فرعی با توجه به نوع، موضوع عملیات و تعهدات طرفین، حسب مورد براساس مواد (۴۱) و یا (۴۷) قانون تأمین اجتماعی محاسبه و مفاصاحساب مقاطعه‌کار فرعی صادر می‌شود. حال اگر حق‌بیمه قرارداد فرعی طبق ماده (۴۱) (براساس لیست‌های ارسالی و بازرسی کارگاهی و یا دفاتر قانونی) محاسبه شود، در این حالت معادل حق‌بیمه پرداختی پیمانکار فرعی از حق‌بیمه پیمانکار اصلی کسر می‌شود و در صورتی که حق‌بیمه پیمانکار فرعی به استاندارد ماده (۴۷) و طبق ضرایب مربوطه محاسبه شده باشد، در این حالت صرفاً معادل کارکرد پیمانکار فرعی از کارکرد پیمانکار اصلی کسر خواهد شد.

فرزندم که ۱۵ سال سابقه بیمه‌پردازی تأمین اجتماعی داشت فوت کرده و من به اتفاق همسر او و یک فرزند ۱۵ساله متوفی مستمری بازماندگان دریافت می‌کنیم. با توجه به اینکه متوفی قبلاً پنج سال سابقه خدمت در نیروی‌های مسلح دارد، آیا می‌توانم برای افزایش مستمری بازماندگان نسبت به انتقال سابقه فرزندم به تأمین اجتماعی اقدام کنم؟

بله، بازماندگانی می‌توانند نسبت به انتقال سوابق قبلی بیمه‌شده متوفی اقدام کنند. البته طبق دستورالعمل مربوطه لازم است تمامی بازماندگان متوفی توافقی جمعی خود را برای این کار به‌صورت مکتوب به تأمین اجتماعی تسلیم کنند.

به علت بیماری عادی، پزشک معالج به من یک هفته استراحت پزشکی تجویز کرده است. چون بیمه‌شده کارگر ساختمانی هستم و در مدت استراحت پزشکی قادر به انجام کار در محل کارگاه ساختمانی نیستم و دستمزدی دریافت نمی‌کنم، آیا سازمان تأمین اجتماعی حقوق مدت مذکور را پرداخت می‌کند؟

خیر، برعکس بیمه‌شدگان اجباری، پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری (استراحت پزشکی) به بیمه‌شده کارگر ساختمانی صرفاً در زمانی که استراحت پزشکی به علت حوادث ناشی از کار باشد پرداخت می‌شود و در بیماری‌های عادی (مثل شما) قابل پرداخت نیست.

در حال حاضر بیمه‌پرداز اجباری تأمین اجتماعی هستم و قبلاً مدت شش سال در وزارت آموزش و پرورش استخدام کشوری بودم. اگر بخواهم سوابق دولتی خود را به تأمین اجتماعی انتقال دهم فرمول محاسبه مابه‌التفاوت متعلقه به چه صورت است؟

مابه‌التفاوت متعلقه طبق فرمول زیر محاسبه می‌شود؛ میزان وجوه منتقله به‌روزرسانی شده از صندوق مبدأ منهای مدت سابقه خدمت (که بابت آن کسور منقل شده به‌روز) ضربدر ۱۸درصد ضربدر آخرین حقوق و مزایای مبنای برداشت کسور (روزانه) در صندوق مبدأ با حقوق و مزایای مبنای کسر حق‌بیمه (روزانه) زمان تقاضا در صندوق مقصد (هرکدام بیشتر باشد) مساوی است با مابه‌التفاوت متعلقه.

جزو بیمه‌شدگان توافقی سازمان تأمین اجتماعی هستم. قبلاً مدت هفت سال سابقه خدمت در ارتش جمهوری اسلامی ایران داشتم که به علت استعفا رابطه استخدامی من با صندوق تأمین اجتماعی از تنش قطع شده است. سؤال این است چون مقداری از کسورات بازنشستگی را قبلاً دریافت کرده‌ام، آیا می‌توانم نسبت به انتقال بقیه کسورات به صندوق تأمین اجتماعی اقدام کنم؟

خیر، طبق تبصره «۲» ماده (۲) قانون جدید نقل و انتقال کسور بازنشستگی مصوب سال ۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی، کلیه اشخاصی که کسور بازنشستگی خود را به هر علت از صندوق بازنشستگی مبدأ دریافت کرده و یا خواهند کرد، انتقال کسور بازنشستگی آن‌ها به صندوق مقصد ممنوع است.

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی